

حيات

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلک پاشده کی داتره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوروده
داتره مخصوصه

نسخه هربرده ۱۰ غرودر

سنه لکی پوسته ایله ه لیرا .
(اجنبی ملکتلر ایچین ه دولار)

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی
مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

مبارد اتمایانه ... دیانه دها هیرن حیات قاتلم ا...

- نیجه -

۳ نجی جلد

آنقره ، ۲۲ کانون اول ، ۱۹۲۷

صافی : ۵۶

صاحبه :

فکر حیاتمزده کی دورغونلوق

« حیات » ک لکچن نسخه سنده محمد عزت
بک بو چوق مهم موضوعه تماس ایدمک فکر
حیاتمزده کی دورغونلوق سیلرینی کندی نقطه
نظرینه کوره ایضاح ایتدی . « حیات » ک الی
اوجنبی نسخه سنده بر سنه لک علم و صنعت
حرکتلری حقنده یازیلان مقاله لک آچیقجه
افاده ایتدیکی بوقسوللنی قید و ثبیت ایتدکن
صوکر ، بونک سیلرینی آرایان آرقاداشمز ،
مادی و اقتصادی شرطلردن زیاده سیاسی
عامللرک بونده مؤثر اولدیفنی ، و انقلاب دورلری
کی « سیاسی مفکوره لک خلقی هیجانه کتیردیکی
آنلرده حقیقت ویا کوزمه لک تحریری ایچون
هوسلرک ضعیفلا دیغنی ، سوله مکده در . عزت
بک نظر آ اقتصادی عامللرک بو خصوصده کی
تأثیری اوقدر فضله دکدر : « قولای ورفاهلی
بر حیاتک فکری و بدیی فعالیت ایچون الزم
اولدیفنی ادما ایله مک ، بیلدی کمز برچوق مثالره
نظراً ، پک یا کلش اولور ! »

اجتماعی حادثه لری ساده جه مادی سیلرله
ایضاح ایدن « تاریخی مادیه جیلک » طرفدارلرندن
دکم . حقیقی تاریخچیلر ، هیچ بر زمان ، اجتماعی
حادثه لری برتک رؤیت زاویه سندن کورمک
وساده جه برجنس عامللرله ایضاح ایتک کی دار
برتلقی به باغلا نمازلر ؛ بناء علیه ، برواقعه بی ایضاح
ایدرکن بالکیز مادی دکل هر جنس معنوی
عامللری ده حساب قاتمق مجبوریتنده درلر . فقط
بویله اولقله برابر « تاریخی ماته ریالیزم » ی
بوسبوتون رد وانکار ایتک ده قابل دکدر ؛ مثلاً
ایلک باقیشده صرف معنوی عامللرک محسولی
عد ایدیلن نه قدر حادثه لره ، حتی « دینی حادثه لره » ،

« بدیی حادثه لره » واردرکه ، ایبر تحلیل نتیجه سنده
برچوق اقتصادی شرطلره باغله اولدیفنی صراحة
آ کلاشیلیر . ایشته بونقظه نظردن ، فکر
حیاتمزده کی بوکونکی دورغونلوق سیلرینی
آراشیدر برکن ، مختلف ماهیتده عامللر آراسنده مادی
عامللره ده مهم بر موقع آیرمق لازمدر قناعتنده ایم .
عزت بک ده اشارت ایتدیکی وجهله ، فطره
بلکه برافضله نیکیین بر آدام . غالباً ملی تاریخمیزک
اوزون عصرلری دولدوران صفحه لرله استیناس
ایتمش اولمقدن متولد بر حمله ، تورک
ملتک بر طاقم مجهول قدرت منبعلرینه مالک
اولدیفنه دائماً ایناندم و اینانیورم ؛ فقط بو
« حسی اعتقاد » و اونک تولید ایتدیکی « نیکیینلک » ،
هیچ بر زمان « شائیت » ی کورمکدن و اونی
بوتون آجیلنی و آچیقلنی ایله تشریحدن بی منع
ایتمه مشدر صانیورم . ایشته بوندن دولاییدرکه ،
بر طرفدن اون بش یکریمی سندن بری ملککتک
فکر سویه سنده بارز بر ترقی اولدیفنی ادما ایتمکه
برابر ، دیگر طرفدن بوکونکی علم مؤسسه لر میزک
اوروپاده کی امثاله نظراً « قرون وسطائی »
دینه جک قدر ابتدائی اولدیفنی اعترافدن هیچ
بر زمان چکینه دم ؛ مشروطیتک اعلانندن بو
کونه قدر کچیردی کمز انقلابلرک وسعت و عظمتنی
سویله دیکم صیراده « ذهنیت » اعتباریله دها
« مدرسه » تأثیرندن قورتولامادیغمیزی و صوفیه لک
شرقدن کله « قارا قابلی کتاب » ی رینه غریبدن
کله « صاری قابلی کتاب » ی اقامه ایدمک هنوز
« مقلدک » دوره سندن چیقامادیغمیزی ده علاوه ایتدم .
ایشته بوکوچوک فقط اساسی نقطه بی قید
و تثبیت ایتدکن صوکر ، فکر حیاتمزده کی

شومدهش دورغونلوق ، کندی نقطه نظر مه کوره
باشلیجه عامللرینی قید ایدیم : اولاً ، هنوز
بزده « عصری علم » تلقیمی موجود اولمادیغنی
کی ، بلکه اجتماعی تکامل سویه میزک بر نتیجه سی
اولارق ، معین علم و صنعت مسلک لری ده موجود
دکدر ؛ تصادفک سوقیله ویا تصلف سائقه سیله ،
یا خود اسکی تعیر ایله « تزین ذات و صفات
ایچون » هر هانکی علم شعبه سنه طائد بر قاج
کتاب اوقویان آدام ، محیطمزده بوکون پک اعلا
« متخصص ، عالم » کچینه بیلیر . « علم » ایله
« معلومات » آراسنده کی فرقی ساده جه « بیلن »
دکل فقط حقیقی معناسیله « آ کلایان » قاج
آدامز واردر ؛ هر هانکی علم شعبه سنه لاقیردیله
دکل حقیقه حیاتنی وقف ایتمش قاج متخصصه
مالکیز ؟ غریبده عینی عنوانلری حائر مسلک دال لرینک
قارشینه جیقوب صلاحیتنی تسلیم ایتدیره بیله جک
آداملر میزک یکونی نه قدر در ؛ بوسؤاللرک جوانی ،
جد آحزن آوردر . لکن اعتدال ایله دوشونورسه ک ،
بونک باشقا تورلو اولماسنده امکان اولمادیغنی تسلیم
ایله رز : تورکیه ده کی برتک دارالفنون و بر قاج عالی
مؤسسه ، دها دون دینه جک قدر یقین برماضیده
قورولمش اولدیفنی کی ، حتی بوکون بیله ، دارالفنون
مدرسکی حال و استقبالی مؤمن و مقرر بر مسلک
دکدر . کتبخانه لره ، موزه لر ، انستیتولر ،
لابوراتوارلر کی علم مؤسسه لر مزده غایت محدود
و هر درلو اعتقادن محرومدر . اساساً « افکار
عمومیه » ده « فکر و صنعت » جریانلرینه هنوز
لایق اولدیفنی درجه ده قیمت ویرمه مکده در .
معنوی بر شرقی ، مادی بر فائده سی یعنی عمومی
حیاتده حقیقی بر یری اولمایان فکری مسلک لره

یوکسک معلم مکتببندہ برکچہ

ژوفر و Jouffroy اودہ درقوزنجی عصرک ایلک نصفندہ بیستمہ فرانسز فیلسوفلرندرد. دبقنور قوزدک شاکردیم. فلسفندہ دریمہ برابنہ برانقاسہ اولقد برابر حقیقہ ، فکردہ وضوح اولادہ محبتی ، فلسفہ بی مجرد مناقشہ لردہ عبارت دکل ، بلکہ انسانک مقدرانہ متعلق مسئلہ لری حدہ جالبانہ ، میانک اک صمیمی محصورلی اولادہ تفکراندہ مشکل اولار و وجودہ کنیرمک ایتہ سی سابعندہ فیلسوفلر آراشدہ معتبار موقعی هائرد. آشاغیدہ زیمہ ایلدیکمز یاریمدہ ایمانی غائب ایدہ ، فقط هر حالده حقیقی بولمہ ایتہ کنج متفکرک رُقول نورمالده (فرانسز یوکسک معلم مکتببندہ) کجیردیک برکچہ آکلایلمقدرد. بومتک سربست اولار و زیمہ سی زجیح امدک .

محمد عزت

شیخ صغیر یوردیم. بیهودہ! فکریک قیر یلاز آقینسی دها قوتلی ایدی : آنا بابایی ، عالمی ، خاطره لری ، اعتقاد لری ، هر شیئی براقغه بی مجبور ایدیوردی. نهایتہ یاقلاشدیچہ بوفکری معاینہ کیت کیده فضله جدیتله دوام ایلدی و آنجق صوکنه وارنجہ دوردی. اوزمان آکلادم که آرتق بنم وجداندہ صاغلام اولار و هیچ برشی قالمشدر .

بو آله خجیع اولدی ، وین ، صباحه دوغرو ، طاقتدن دوشمش اولار و کندی یاتاغمک اوزرینه آتدیم وقت اوقادار مسرور ، اوقادار دولغون اولان ایلک عمرمک سوندیکنی و ارقامده بوش وقاراکلق بر دیکرینک آجیلدیغنی حس ایدر کی اولدم. آرتق بن بو بوشلق وقاراکلق ایچنده ، بی اوریاه نفی ایتمش اولدیفندن دولای کندی لغت ایتک هوسنی دودیم مشوم فکرم ایلہ برابر ، یالکز ، یاپا یالکز یاشایاچدم. بوکشی تعقیب ایدن کونلر حیاتمک اک حزن کونلری اولدی . نه بحر انلرله جالقاندیغنی س. و یلمک جوق اوزون اولور . واقعا عقلم وجوده کنیردیک اره غرور ایلہ باققدہ ایدی ، لیکن کوکلم ضعف بشره هیچ اویغون اولمایان بولہ بر حاله بر درلو آلیشامایوردی ؛ جبری و صارصینتلی رجعت حرکتلرله ترک ایلہ دیکم ایمان ساحلرینه عودته چالیشیوردی ؛ کجمش اعتقادلرک کوللری ایچنده ایمانی نوبت نوبت تکرار علولند بریور کی کوزوکن قبولجیملری بولقدہ ایدی .

لیکن عتاک ده ویردیک قناعلر آنجق بنه عقل طرفندن تکرار تأسیس اولونابیلہ جکندن بو آیدینقلر آرزو کرا سونویوردی. اگر ایمانی غایب ایتدیکم آندہ ، اوزمان قدر دینک حل ایتکده اولدیغنی مسئلهلر ایچون مراقبہ غائب ایتمش اولسه ییم ، شبهه یوق که بو بحرانی حال اوزون مدت سورمزدی ، بورغونقله اوپوشوردیم و حیاطده دیکر بر جوق حیاتلر کی ریشک ایچنده اوبوقلار قایلردی . برکت و برسون که وضعت بولہ دکل ایدی . بو مسئلهلرک اهمیتنی ، اولرک چاره حلی غایب ایلہ دیکم بو آندہ اولدینی قدر قوتله هیچ بر زمان حس ایتمه مشدم . ایمانزدم ، فقط ایمانزاقدن نفرت ایدیوردیم ؛ ایتنه حیاطه استقامت و برنده بوالدی. انسانک طالبی مسئله سنده تردد و شبهه به تحمل ایدمه یوردیم ، بو مسئلهلر حل ایچون ایمان آیدینقلده مالک دکلدم . یکانه چاره اولارک المده آنجق عقل آیدینقلی قالمشدی . بوندن دولای لازم کلن زمانی و ایجاب ایدرسه حیاطی بو تحری به وقف ایتکده قرار ویردم : ایتنه بکا بو تحریدن باشقه برشی کوزوکه بن فلسفه به بولدن واصل اولدم .

ژوفر و

دریندن یارلامقدہ اولان بو ایمانزلفک استیلاسنه قارشى آیقلاشمش ، عصیان ایتشلردی : بیهودہ ! قلم عقلی حایه ایدمه دی .

خریستیانلک سلطه سی بر کره نظرمدہ عقلاً شبیهی بر موقعه دوشونجه بوتون عقلی قناعلریمک تا غلرلرندن صارصیلدیغنی حس ایلدم ؛ اولره قوت و متانت ویرمک ایچون قیمتلرینی عقلاً تعیین ایلہ مک مجبور اولدم . بو تدقیقه کیررکن قلبمک طرفکیر اولاسنه رغماً نتیجه ده ریبیلکه دوشدم. عقلم یاواش یاواش ایماندن اوزاقلاشمقدہ و ریبیلکه دوغرو قایمقدہ ایدی . فقط بو حزنلی انقلاب شورمک تام آیدینقلده وقوعه کلمه مشدی : ریبیلکک ترقیلری کندیغه اعتراف ایدمه زدم ، زیرا بر جوق وجدان و سوسه لری ، مقدس و جانی علاقه لر و محبتلر دولایسیله اوندن قورقویوردیم . بناء علیه شبهه قوردی بنده کیزلیدن غیر ارادی برسی ایلہ ایشی کورمشدی ، بن اونک شریک جرمی دکلدم. حقیقتده جوقدنبری خریستیان دکلدم ، لیکن نیتمک صافیتی ایچنده بو تحولی کندیغه عطف ایلہ مکله کندیغی ذم ایتمش اولاجمی ظن ایدردیم . فقط کندیغه قارشى اودرجه ده صمیمی ایدم ، دین مسئلهلرینه اوقدر فضله اهمیت عطف ایدیوردیم که عقلم یاشله قوتلندکجه ، معلم مکتببندہ کی منزوی سسی حیاط مراقبه نفس اولان تعالیملری آرندردیچہ کندی حقیقی قناعلرم حقندہ کی بو کورلکم اوزون مدت دوام ایدمه زمدی .

هیچ اونوقمایاچم : بر کانون اول کیجه سی ایمانزلفمی بکا کیزله مکده اولان پرده بیرتیلدی ! اویقو ساعتی جوقدن کلش و کچمشدی ، ایچنده کزیمک معتادم اولان جیلاق ودار اوداده ادملریمک سسی حالا ایشیدیورم ؛ اودامک صوغوق جاملی زمان زمان آیدینلاتان و بولوطلرله یاری یاری به قانمش اولان آتی حالا کوروورم . کجه نک ساعتلری برری آردنجه آقوب کیدیورلردی ، بن بوتک فرقندہ اولایوردیم : خلجان ایلہ فکری تعقیب ایدیوردیم . او ، طبقه طبقه تا وجدانک درینلککنه انکده ، بربری آردنجه اوزمانه قدر بنی آلدانمش اولان بوتون خیالری داغیتار و روحده کی دولاماجلری زمان زمان دها زیاده قابل رؤیت قیلقدہ ایدی . ایتنه بنده بوشیک پیتندہ ایدم .

برقنارده کیسنگ انقاضنه ناصل طوتونورسه بنده اولهجه بو صوک اعتقادلرعه صاریلوردم . بیهودہ ! ایچنده صالانوب قالاچم مجهول بوشلقدن قورقارک ، بر صوک دفعه بواعقادلرله برابر جوجوقلمغه ، عالمه ، مملکتنه نظرمدہ عزیز و مقدس اولان هر

فلسفه ایلہ اوغراشمغه باشلادیم وقت یکرمی یاشمده ایدم . اوزمان معلم مکتببندہ ایدم . فلسفه ، تعلیمی مسلک اتخاذ ایلہ به یله حکمز علملردن بری اولقله برابر ، اونکله اشتغال ایتکده قرار ویرمه مک سبی نه معلولکدن ایلده یله حکم استفاده دوشونجه سی نهده بو نوعدن تدقیقاته بنی اماله ایدن فطری بر استعداد ایدی . فلسفه به باشقه بر بولدن ایریشدم . دیندار بر آنا و بر بابانک جوجوغی اولار و دنیا به کلشدم . مملکتنده اون دو قوزنجی عصرک باشلانایچنده قاتولیک ایمانی هنوز تماما جانی ایدی . تا کوجوک یاشمدن اعتباراً انسانک دنیا به و آخرتده سلامتتی حیاطک اک بویوک مسئله سی عد ایلہ مکله ایشمشدم . متعاقباً آلدیم تربیه ده بنده بو جدی استعدادلری قوتلندیرمکه یارامشدی . بو قیلدن تعالیملرک روحه القا ایلہ دیک بوتون احتیاجلری و بوتون اندیشه لری اوزون مدت خریستیان عقیده لری تطمین ایلہ مش ایدی . بنم نظرمدہ بر انسانک اشتغالنه یکانه لایق اولان بو سؤالره ، اجدادیمک دینی جواب ویرمکده ایدی . بن بوجوابلره اینانییوردیم و بو ایمان سایه سنده حال حاضرده حیات بکا تماماً براق کوزو کویوردی ، بوجانی تعقیب ایدمه جک استقبالده بولوطسز اولار و نظرمدہ رسم ایدیوردی . بو دنیا به تعقیب ایدمه جک بول و بنی دیکر دنیا به ایصال ایدمه جک هدف حقندہ مترع ایدم . حیاطک هر ایکی صفحه سی ، اونلری بربرینه ربط ایدن اولومی ، مالذات کندیغی آکلایوردیم . اللهک بنم حقمدہ کی مقاصدنی بیلوردم . واونی مشفق و رحیم مقاصدنه بناء سوسیوردم . انسانی علاقه دار ایدمه یله جک بوتون مسئله لری حل ایدن بر مذهب جانی و شبهه کونورمن بر طرزده ایمان ایتدیکدن دولای مسعود ایدم. فقط دوغندیم زمانده ، بوسعادتک دوامی اولاسی ممنع ایدی. بنی دوغندیم آندہ قوجاغنه آلمش اولان دینک ساکن بناسی ایچنده ، ایلک کنجکیمک کولکلری آراشدہ آقوب کیتمش اولدینی بوساینه سنده شبهه روز کارینک بوتون دیوارلره چارپدیغنی و تاغلرینه قدر صارصدیغنی دودیم . بو قوتلی اعتراضلر ، بنم تنفس ایتدیکم هوا ایچنده ، ایکی عصر سورده بر ریبیلک روحی طرفندن نوز کی داغیتلیمش بولونویوردی . بنده اونلری حراق ایتدم . اونلردن تدهش ایدیوردیم ، فقط بکا رغماً واحتمل بودشته بناء ، بواعراضلر بکا قوتله تأثیر ایتشدی .

جوجوقلم ، جوجوقلمده کی شرله دولوانطاعلر ، کنجکیم و کنجکیمک دینی خاطره لری ، بکا تعلیم ایدلمش اولان دینک عظمتی ، اسکیلی ، سلطه سی ، بوتون حافظم ، بوتون محیلم ، بوتون روحم اونلری